

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szobotica, 1928. SZOMBAT, május 12.

128. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—55 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.
Megfelelnek mindennan reggel. Ünnepek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, Kladóhivatal és könyvosztály, Szobotica
Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

Poincaré és a kisebbségi kultúra

A strassburgi egyetem barátai társaságának — Poincaré az elnöke. Az elnök ur megjelent a társaság által rendezett banketten és felköszöntőt mondott. Ennek a felköszöntőnek nagyobb visszhangja kerekedett, mint amilyent baráti társaságok bankettje szokott általában felverni. S hozzá kell tenni, nemcsak az elnök személye, de az általa elmondottak is tényezőivé váltak ennek a különös feltűnésnek.

A választási győzelem s a bankett pezsgője különös beszéddé keveredtek össze ezen az ünnepélyes alkalmon. Bukás után másként látta volna még Poincaré is az igazságot s más igazságot látott volna. De mögötte a választási győzelem, előtte a visszahódított Elzász, fülében talán még a választási győzelmet jelentő hírek zsongtak s a taps, amivel a baráti kör fogadta, úgy hathatott rá, mint a győzelmet köszöntő sortűz.

Poincaré a strassburgi egyetem multjáról beszélt s aközben a kisebbségi kulturális politika dogmáit fejtegette. Ha arról beszélt volna, hogy az elvesztett politikai hatalmat hogyan lehet visszaszerezni, hogyan lehet bukásban is megőrizni a tekintély presztizsét s hogyan lehet azt a politikai élettől elvonulva is hataimná fokozni, ha arról értekezett volna, hogy az ellenzéki többséggel hogyan lehet kisebbségi kormányzást folytatni s hogyan lehet erőre kapni a politikai ellenfelek asszisztálása mellett, vagy ha arról olvasott volna fel, hogy hogyan kell megszervezni politikusként a gazdasági harcot s a frank frontján hogyan lehetett véghezvinni a győzelmes, mert stabilizáló áttörést, — akkor a felülmulhatatlan kapacitás megnyilatkozásának, a mindenki által elismert szak tekintély véleményének kellene tartani Poincaré tudása és ösztönössége, — minden politikus ösztönös, — idegen területen mozog. A kisebbségi kérdések szakadékos területén még Poincaré is dilettáns. Nincs Közép-Európában az a kisebbségi újságíró, tanító, vagy lelkes, aki ne nagyobb hozzáértéssel és több hivatottsággal szólhatna hozzá a kisebbségi kérdésekhez s a kisebbségi problémák megoldásának módjához.

Helytelenül tették a németek, — ostromozza most a multak politikáját Poincaré, — hogy német egyetemre változtatták át a strassburgi főiskolát. »Óriási baklövés volt ez«, — mint ahogy a strassburgi egyetem barátai körének elnöke mondotta. Valóban — óriási baklövés. Mert azt az iskolát, amit egy nemzet áldozatkészsége, nemzeti büszkesége, kultúr szeretete, fájához és kulturájához való kiirthatatlan ragaszkodása teremtet meg, amit egymás után következő generációk harmonizáló munkája tartott fenn s ami a francia tudományosságának és szellemiségének egyik leghatalmasabb tényezője lett, azt csak óriási baklövés akarthatta hatalmi szóval, paragrafusokba szabdalva rendelettel németté tenni. A tudomány eszközei, a nemzeti szellem fegyverei nem olyanok, mint a puskák és ágyúk, hogy visszafelé lehessen fordítani az elzászmányolatokat.

De ha »óriási baklövés« volt né-

metté át keresztelni a francia egyetemet, ha »óriási baklövés« volt német szót és német jellegűt parancsolni az elzászi iskolákra, éppen olyan baklövés az is, ha a visszahódított francia főhatalom most a lotharingiai iskolákkal ugyanazt a »baklövést« követné el, amit az elzásziakkal a németek egyszer már jóvátehetetlenül elkövettek. A nemzeti szellemnek ugyanazok a lelkekre alapozott akadályai állják útját mind a két »baklövés« sikerének. Ha nem lehetett németté tenni az elzászi

egyetemet, miért gondolják azt, hogy franciává lehet tenni a lotharingiai népiskolákat? A szellemi élet törvényei éppen annyira uralkodók és kivétel nélkül ismerőek, mint a fizikai világ szabályai. A föld vonzó erejének törvénye alól nincs kivétel. De nincs kivétel a nemzeti szellem vonzó erejének gravitációs törvénye alól sem.

A németek »baklövés«-nek nem mentsége az, hogy nem volt precedens. De a franciák baklövésének súlyosbító körülménye lehet az, hogy

számukra már volt. Ők már — tanujuk a strassburgi egyetem, — tudják, mit jelent az, ha a kisebbségi sorba szorított kultúra nem élvezheti az emberiség és szabadság levegőjét. Poincaré szavainak előkelő személye sem adja meg az igazság talpatát. A nyugat nagy politikusai eljöhethetnének egypár »balkáni« politikushoz tanulni az idegen kultúra megbecsülését s jöhethetnének kisebbségi politikát tanulni azokhoz, akiknek eddig »édes tanító apjuk« voltak.

Lemondott az albán kormány

A költségvetési vita folyamán a parlamentben felmerült súlyos nézeteltérések miatt nyújtotta be Ahmed Zogu kormánya a lemondását

Tiranából jelentik: Albániában váratlanul belpolitikai válság tört ki. Az albán kormány a költségvetési vitájának felmerülő súlyos nézeteltérések

miatt benyújtotta lemondását. Az új kormány megalakulásáig a régi kabinet intézi az államügyeket tovább. Bizonyosra vehető, hogy újból

Ahmed Zogu fog kormányt alakítani és így a kormányválság nem fog semmiféle politikai következménnyel járn.

Vita a pénzügyi bizottságban a jövedelmi adó megszüntetéséről

A bizottság elutasította az ellenzék javaslatát

A radikális klub folytatta a vitát a politikai helyzetről

Beogradból jelentik: A parlament pénteken nem tartott ülést, de a pénzügyi bizottságban érdekes vita folyt a jövedelemadó megszüntetésének kérdéséről. Délután a radikális klub tartott ülést, amelyen folytatták az általános helyzet megbeszélését.

A kormány a délelőtti folyamán minisztertanácsi ülést tartott, amelyen elsősorban a parlament törvényhozási munkarendjével foglalkoztak és megállapodtak arra nézve, hogy mely fontosabb törvényjavaslatok kerülnek legközelebb a parlament plénuma elé. Ezek között van a *birákról, a legteljesebb igazgatásról szóló törvény és az iskolai törvény*. Előkészítés alatt állnak a városokról és a községekről szóló törvény. A minisztertanácsban Radovics Cseda szociálpolitikai miniszter beszámolt az inszégáció eddigi állásáról. A kormány 118 millió dinár segélyt osztott ki, ami két és félezer vagon kukoricának felel meg. Száz vagon kukoricát még nem osztottak fel.

A minisztertanács háromszázezer dinár hitelt szavazott meg az ezévi szkopljai szokolunnepek költségeire.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság péntek délelőtti ülésén tárgyalás alá vette Demetrovics Juraj törvényjavaslatát a jövedelmi adóknak 1928 január 1-től való megszüntetéséről. A vita előtt felolvasták a pénzügyminiszter írásbeli közlését, amely szerint a jövedelmi adó megszüntetése lehetetlen, minthogy ez az állam ezidei bevételeinek egyik jelentékeny forrása.

A javaslatához elsőnek Popovics Szvetisláv független demokrata szólott hozzászólásával, aki hangsúlyozta, hogy a javaslat elfogadása pénzügyi és gazdasági szempontból is föltétlenül szükséges. A mi-

niszter válasza szerinte nem komoly. A jövedelmi adó csak az ország egy részében érvényes és ezeken a vidékeken a gazdasági életet tönkreteszi. A kormánytöbbség nem akarja ezt a problémát komolyan tárgyalni. Az adóegyenlőtlenség még mindig fennáll. Beograd rendőrsége egy részvénytársaságnak megtiltotta a Beograd területén való működését azzal az indoklással, hogy Beogradon kívül fizeti az adót.

Szmedelj szlovén néppárti valamt közbeszólt.

Popovics Szvetisláv: Örülök, hogy Szmedelj ur is javaslatunk mellett fog szavazni.

Szetyerov Szlavko: Mi megszüntettük a jövedelmi adót.

Vujics Dimitrije: Ez hazugság! Szobotics Nikola elnök: Azt akarják, hogy bevezessük a jövedelmi adót a beszelgátésekre is. (Derűtlenség.)

Pređavec: Azt hiszem, ebből kevés jövedelmi adó kerülne ki, miután Önök keveset beszélnek.

Pribicevics Szvetozdr: (A radikálisok felé) Önök támogatják a mi vidékeink kifosztását.

Szelics radikális: Mi véresen fizetjük a mi adóinkat.

Pribicevics: Azt, amit a prékói vidékek becsületesen megkeresnek, azt el kell venni tőlük.

Szelics: Ti fosztogattok hennünket!

Radics Pavle: Mennyi adót fizet Ön?

Szelics: Többet, mint maga. Mi fizetünk, Önök meg élveznek.

Popovics Szvetisláv hivatkozott a pénzügyminiszter korábbi nyilatkozataira, amelyek szerint a jövedelmi adó valóban egyenlőtlenséget jelent. Az adóki-
vetéseknél a legkülönbözőbb eredmények jönnek ki. Szerbiában például a forgalmi adó nem ad ki olyan összeget, mint a prékói vidékeken. Ha azt akarjuk, hogy

az állam politikai egység legyen, akkor gazdasági egységnek is kell lennie.

Radics Pavle: Ugy van. Addig az egység csak luft.

Popovics Szvetisláv: Mi nem vagyunk gvarmat. Ha ezt Szerbia nem akarja megérteni, akkor a felelősség reá báramlik.

Dr. Letica pénzügyminiszteri államtitkár azonnal válaszolt és kifejtette, hogy ezt a kérdést az adótörvény elvileg már eldöntötte. A törvény szerint a jövedelmi adó a jövő év január elsejéig még érvényben marad. Miután a kérdés törvényileg rendezve van, nincs helye a vitának.

Dr. Neudorfer Radics-párti hosszasan beszélt a jövedelmi adó ellen és szintén hangsúlyozta, hogy a jövedelmi adó fenntartása csak a szerbiai hegemonia fenntartását jelenti.

Vujics Dimitrije a vajdasági adóviszonyokról

Vujics Dimitrije földművespárti a vajdasági állapotokat ismertette. A Vajdaságot minden évben újabb és újabb adókkal terhelik meg. Nincs egyetlen földműves sem a Vajdaságban, aki meg tudná mondani mennyi adót kell fizetnie. Olyan tisztviselőket küldtek a Vajdaságba, akik munkára nem voltak képesek, csak fosztogatásra.

Vujics ezután felemlítette a becskerekai szeszgyár esetét, amely gyár a pénzügyi tisztviselőkkel összejárta, adott el megadózatlan szeszt. Elesen támadta Eremin volt becskerekai pénzügyigazgatót, aki — mint Vujics mondotta — a megszállás alatt Kragujevácon detektív volt. Végül Popovics Szvetisláv javaslatának elfogadását kérte.

Smodelj szlovén néppárti visszautasította a kormánypártokat ért támadásokat.

Tavaszi hóviharak

Hidegre fordult az időjárás és ciklon pusztított Európában

A Vajdaságban, így Szuboticán is napok óta téliesre fordult az idő és a külföldről is rossz időjárásról érkeznek jelentések, amelyek szerint *Déleuropa egyes részeiben nagy ciklon pusztított.*

Athéni jelentés szerint, Peloponézben és környékén hatalmas ciklon dühöngött, amely háztetőket sodort le, fákat döntött ki és erősen megrongálta a telefon- és távíró vonalakat. Görögország északi részén a gyümölcsösöket és a szőlőket a ciklon teljesen megsemmisítette.

Csütörtökön éjjel Milánóban is nagy szélvihar dühöngött, amely jelentékeny károkat okozott. Több sebesülés történt: Milánó környékén a jég leverte az egész termést.

Németországban is nagyon lehűlt a levegő. A hegyes vidékeken nagy havazás volt és *Észak-Németországban hó vihar dühöng.* Münchenben a hőmérséklet a fagypont alá süllyedt. Berlinben csütörtökön éjszaka nagy havazás volt, ugyiszintén Drezdában is, ahol a hőmérséklet 1 fokot mutat. *Drezdában fél méter magas hótakaró ledi az utcákat.*

Trieszti jelentés szerint Szicíliában rettenetes ciklon dühöngött két napon át és mérhetetlen károkat okozott. Szicília teljesen el van zárva a külvilágtól. Az eddigi jelentésekből csak annyi derül ki, hogy egy helyen két ház összedőlt és maga alá temette lakóit. Ezenkívül azonban több halálos szerencsétlenség is történt és a súlyos sebesültek száma is nagy.

Ünnepélyes keretek közt avatják fel a noviszádi hidat

Hétfőn lesz a hid megterhelési próbája

Noviszadról jelentik: Noviszad város nagyban készül az új közúti hid megnyitására, amit május huszadikára tűztek ki. A városi tanács *Lakics János*, polgármester-helyettes elnökletével szűkebb bizottságot küldött ki, amelynek *dr. Markovics Giga* és *Klicin Predrag* tanácsnok, *Plavšić Nikola* műszaki tanácsos, *Pankovics* építésügyi igazgatóhelyettes és *Mirkov* főmérnök, a hidrotechnikai osztály főnöke a tagjai. Ez a bizottság hétfőre tűzte ki a hid megterhelési próbáját, úgyhogy kedden és szerdán eltarthatják a megterhelési próbához szükséges homoktömegeket és a vasárnapig hátralevő idő alatt végzik el a hid feldíszítést és végleges rendbehozását.

Május huszadikán délelőtt tizenegy órakor lesz a hid ünnepélyes megnyitása. A városi törvényhatósági bizottság kebeléből kedden egy küldöttség fog Beogradban az udvarnál, a parlament elnökénél és a kormány elnökénél megjelenni, hogy a város meghívását a hid felavató ünnepélyre élő szóval is tolmácsolja.

Maga a hidfelavató ünnepély a hid felszentelésével kezdődik, melynél az a nehézség merült fel, hogy a magasabb katolikus egyházi hatóságok nem engedik meg, hogy katolikus lelkészek más felekezeti lelkészekkel együtt vegyenek részt egyházi szertartáson és ezért a hid felszentelése nem a hid közepén fog megtörténni, hanem a két hidfőnél. A noviszádi hidfőnél *dr. Csirics Irinej* püspök fogja a felszentelési szertartást nagyobb papi segédlettel végezni, míg a hid petrovaradni oldalán a katolikus papság szenteli be a hidat. A hid egyházi felszentelése után a két hidfőre megindul a menet a hid közepére, ahol *Markovics Péter* építésügyi miniszter, beszéd kíséretében szétvágja az ott kifestített széles nemzeti színű szalagot és ezzel jelképesen megtörtént a hidforgalom hivatalos megnyitása. A katonazenekar ekkor a himnuszt játssza, repülőgépek fognak a hid felett cirkálni és virágokat fognak a hidon levő ünneplő közsöngre szórni. A dunai flottilla, amely ebből az alkalomból zászlódiszt áll, üdvözlőveket ad le és a hidra egy hatalmas póznára felhúzzák a nemzeti zászlót. Ezután *dr. Borota Branislav*, noviszádi és *Jelasics* petrovaradini polgármester mondanak kölcsönös üdvözlő beszédeket.

**CSAKIS AZT ÁLLITJUK
AMIT BE IS TUDUNK BIZONYÍTANI**

**ÉTA SZAPPANT VÁSÁROL NE ENGEDJE, HOGY BÁRMIFÉLE
ÁLLÍTÓLAG LEGJOBB, VAGY LEGOLCSÓBB SZAPPANT**

ALBUS-SZAPPANT! ADJANAK, HANEM KÉRJEN KIFEJESZETTEN,

ALBUS SZAPPAN → **ALBUS-SZAPPANT!** A LEGJOBB ZSIRADÉKOKBÓL KÉSZÜL — KIMÉLI A FEHÉRNEMŰT ÉS TELJESEN ÁRTALMATLAN. JÓSÁGÁT SEMMIFÉLE MÁS SZAPPAN NEM ÉRI EL

A beszédek elhangzása után az egész menet bevonul a városba, ahol déli egy órakor díszbéd lesz. Délután a vendégek részvételre a lovaregylet nyári megnyitó löversenyén, este pedig az új Kraljica Mária uton a katonazenekar hangversenyt rendez.

Az eddigi jelek szerint a kormány részéről, *Markovics Péter* építésügyi miniszteren kívül, valószínűleg *Vukicević Velja* miniszterelnök, *Sztankovics* Szvetozár földmívelésügyi miniszter jönnek el a noviszádi hid ünnepélyes felavatására.

Egységesen tiltakoznak a vajdasági városok a tartományhoz való csatolás ellen

Szomborban lesz a városok tiltakozó gyűlése

Szomborból jelentik: *Dr. Makszimovics Sztjevan* polgármester négy napig Beogradban tartózkodott, ahol a belügyminisztériumban az elkészült városi költségvetés póthiteleinek jóváhagyását szorgalmazta.

A polgármester Beogradban való tartózkodása alatt érintkezésbe lépett *Pancevó, Vrsac, Noviszad* és *Szubotica* polgármestereivel, akikkel a jövő héten Szomborban konferenciát tartanak. Ezen

a konferencián előkészítik a *Jugoszláv városok Szomborban megtartandó tiltakozó gyűlést*, amelynek megrendezésére *dr. Lalosević Joco* képviselő a legtöbb városi közgyűlésen tartott beszédekben hívta fel a polgármester figyelmét.

A konferencián a vajdasági városok tiltakozni fognak a városoknak a tartományi önkormányzatba való tartozása ellen, amely a városok szabad fejlődésének útjában áll.

Apad a Dráva és a Száva Havazások Boszniában és Szlovéniában

Zagrebból jelentik: Az oszjeki hidrotechnikai osztály jelentése szerint, **a Dráva apadni kezdett.**

A vízállás négy centiméterrel alacsonyabb mint szerdán és a kiöntött víz a partokról vissza folyik a medrébe. *Dolny Mihalovác*nál a kiöntött részekben megkedődték a védmunkálatok. *Hopacsánál, Zsabarnál* és *Gusztavszánnál*, ahol a töltések igen elhanyagolt állapotban voltak, szintén megkezdtek a gátak megerősítését.

A zagrebi hidrotechnikai osztály jelentése szerint

a Száva vize is apad és a vizállás több centiméterrel alacsonyabb.

Zagreb már nem fenyegeti árvízveszedelem.

A *Kupa* és *Korana* folyók *Karlovác*nál is megdagadtak és a víz közel száz méter hosszúságban átlépte a gátat.

Karlovac teljesen el van zárva a várost körülövező falvaktól.

Karlovac felé minden közlekedés megszünt az árvíz miatt. Az ármentesítő társulatok megtették minden intézkedést,

hogy a kiöntött vizet levezessék. Ujabb víztömegek érkezésétől egyelőre nem kell tartani.

Az időjárás egész Horvátországban, Boszniában, Dalmáciában és Szlovéniában megváltozott és az állandó esőzéseket hűvös és helyenkint hideg időjárás váltotta fel.

Több helyen erős havazás is volt.

Szarajevóban csütörtökön reggelre nagy hó esett és a várost övező hegyek ormai egészen fehérek. A hőmérséklet lényegesen leszállt és valóságos téli időjárás van. Az emberek csütörtökön téli kabátban jártak *Szarajevóban* és környékén. A hőmérséklet egy Celsiusot mutatott a fagypont fölött.

Boszniában egyes helyein a hőmérséklet a fagypont alá süllyedt.

Szusaki jelentés szerint, *Isztriában* szintén esett a hó. Nagy havazás volt *Ueskán* és *Risnyákon*, ahol egyébként ritkaság számba megy az is, ha télen esik a hó. Szlovéniából hasonló hírek érkeznek. A temperatura mindenütt jelentéktelenven alászállt.

Kicsoda ma Európa leggazdagabb embere?

Európa leggazdagabb embere nem *Rotschild*, nem valamelyik a régi arisztokraták közül, nem is hadimilliomos, hanem — *sir Bazil Zacharoff*.

Hogy kicsoda *Zacharoff*, arra csak nagyon kevesen tudnának akár csak megközelítő pontossággal is válaszolni. Annyit tudnak róla mindössze, hogy leventei eredetű, orosz állampolgár, fantasztikus vagyonát fegyverszállítással szerezte és hogy évtizedeken keresztül lőrészvényes-tulajdonosa volt a monte-carliói játékbanknak. Külsőleg: fanyar, kecskeszakállas bizalmatlan természetű öregúr, aki arról nevezetes, hogy soha újságíróknak interjút nem adott. Nemrégiben az egyik berlini újság egyik munkatársának, *Erich Krünes dr.-nak* egy kis furfang segítségével mégis sikerült meginterjúvolnia a bizalmatlan nábobot. *Ez az első interjú, amit Zacharoff életében adott és már ezért is nagyon érdekes.*

Ezt a nagyérdekes beszélgetést is közli a *Bácsmegyei Napló* vasárnapi melléklete, amely ezenkívül, mint mindig, ezuttal is a nívós olvasnivalók egész sorát tartalmazza.

A vasárnapi mellékletre verseket írtak: *Somlyó Zoltán, Dráva Kálmán, F. Galambos Margit* és az új olasz lira kiváló darabjaiból újabbakat tolmácsol: *Szentelky Kornél*.

Novellákkal szerepelnek *Kosztoldnyl Dezső, Tamás István, Csermely Gyula, Szász Márton, Markovics Mihály*.

Riportok: *Eos*: A halottaiból feltámadt *Schubert-hajfúrt, Sz. Szigethy Vilmos*: Torontáli esetek, *Mayor József*: Báró *Majthényi* függesztette fel 1872-ben *Miletics Szvetozárt* a polgármesteri állástól.

Baedecker »Férfi sorsa a nő« című pompás írásával szerepel, *Vidor Imre dr.* »Nyugati szemmel keleten« címmel írt nagyérdekes cikkét a keleti és nyugati ember mentalitásának különbözőségeiről, *Fischer Jákó dr.* pedig folytatja Anyagi jogi rendelkezések az új adókódexben című közérdekű cikksorozatát.

Az állandó rovatok: *Debreczeni József* »Mindennap«-ja. Történelem kis történetekben, *Tere-ferre, Kozmetika*, Szerkesztői üzenetek és *Keresztosor rejtvény* — ezuttal is értékesek és érdekesek.

A *Bácsmegyei Napló* gazdag vasárnapi mellékletét állandó gyermeklapunk, a »*Habostorta*« egészíti ki.

Székesfehérvári orvos bűnpere a skopljai törvényszék előtt

Gondatlanságból elkövetett emberöléssel vádolják dr. Pajzs Pál orvost egy halálosvágú műtét miatt

Szkopljéból jelentik: A skopljai törvényszéken csütörtökön kezdtek meg *dr. Pajzs Pál* skopljai szanatóriumtulajdonos és *dr. Bulezovics* skopljai orvos bűnpereinek a főtárgyalását. Az ügyészség a két orvost *gondatlanságból okozott emberöléssel* vádolja, mert műtét közben a kezük között meghalt egy háromhónapos gyermek.

Dr. Pajzs Székesfehérvárról származott le Szkopljába. Székesfehérváron orvosi rendelője volt, de a kommun után, habár rokonságban van *Horthy* kormányzóval, *Prohászka Ottokár* püspök vádjaira börtönbe került, ahonnan csak több hónap elteltével szabadult ki. Kiszabadulása után a budapesti tudományegyetem megfosztotta diplomájától. Ezért *Pajzs* Szkopljába jött, ahol szanatóriumot létesített.

Szanatóriumába 1926-ban egy három hónapos kislányt vittek, aki lenyelt egy pénzdarabot. *Pajzs dr.* Röntgennel megvizsgálta a gyermeket és megállapította, hogy a pénzdarab a gyerek torkán akadt meg. Ezer dinárért elvállalta a pénzdarab eltávolítását, ami sikerült is, azonban a műszer egy része beletört a torokba, úgyhogy csak műtét árán lehetett volna kivenni. A műtétet *Pajzs dr.* segítségével hívta *dr. Bulezovics* is. A műtét oly szerencsétlenül végződött, hogy a gyermek torka és a gégéje kiszakadt és néhány órával később meghalt.

A csütörtöki tárgyaláson *dr. Pajzs* hallgatták ki, majd a folytatódó tárgyalást péntekre tűzték ki.

Május 29-ikére hívják össze a bácskai tartomány közgyűlését

Tartományi adóhivatal felállítását tervezi a tartományi választmány

Szomborból jelentik: A bácskai tartomány választmánya Klicin Mita elnök-lésével pénteken tartott ülésén elhatározta, hogy a legközelebbi közgyűlést május hó 29-ikére hívják össze.

A közgyűlés tárgysorozatán a választmány által kiadott szabályrendeletek szerepelnek. Tárgyalás alá kerül az új utak építésére kidolgozott javaslatok, az árvászékről, a jegyzői díjakról, a koszanicscevíó tartományi birtokról szóló szabályrendelet és a választmány által beterjesztett pénzügyi javaslat.

A tartományi választmány foglalkozott a városoknak a tartományi adó beszedése körüli passzív rezisztenciájával és elhatározta, hogy amennyiben a városok nem hajtják be a tartományi pótdót, úgy Szomborban tartományi adóhivatalt állítanak fel a járási pénzügyigazgatóság épületében, ahol összeállítják az adóregisztert és ez alapon az állami pénzügyi hivatalok fogják behajtani a városokban a tartományi pótdót.

A titokzatos ellenség

Ismeretlen haragos, aki évek óta üldöz egy kláriai családot

Beckerekéről jelentik: Különös bűnügyet tárgyalt legutóbb a becskerei törvényszéken Bunics Ivó-büntetőtanácsa. Erdeljanov Milos jómódu kláriai gazdának és Radivoj neví huszonhárom éves fiának titkos ellensége van a faluban, aki ismeretlen okból kegyetlen bosszút esküdött ellenük. Tavaly tavasszal egy este, amikor Erdeljan Radivoj egyedül ment hazafelé, a titokzatos ismeretlen megtámadta, összevissza verte, úgy hogy súlyos sérüléseket szenvedett és többek között három foga kitért. A szerencsétlen fiatal ember a sötétben nem tudta felismerni támadóját, aki az egész idő alatt egyetlen szót sem szólt. Az esetet azonnal bejelentették a csendőrségen és Gyurgyevics csendőrmester gyanúja Uzbrdov Jován földművesre irányult, akinek azonnal a lakására mentek, de Uzbrdov nyugodtan aludt az ágyában.

Pár hónappal később Erdeljanov szomszédjának kapuján egy papírlapot találtak kiragasztva, amelyen a következő sorok voltak olvashatók:

— *Figyelmeztetem Önt, hogy ma este ne menjen át Erdeljanov Milos házába, mert azt a házat ma este a levegőbe röptem.*

A beígért merénylet nem következett be, de a csendőrség erélyes nyomozást indított az ügyben. A csendőrség gyanúja megint Uzbrdov Jovánra irányult, akivel íráspróbát is vettek fel, de az írás nem hasonlított a kapura kiragasztott íráshoz és Uzbrdov ellen meg kellett szüntetni az eljárást.

Október 21-én a titokzatos ellenfél új-ból életjelt adott magáról, ezuttal sokkal veszedelmesebb formában. Erdeljanov Milos és fia Radivoj ezen a napon hajnali félöt órakor kocsin indultak ki a földjükre dolgozni. Mikor a temető mellett elhaladtak, egyszer csak egy nagy kódarab repült Erdeljanov Milos fejé-be. A következő pillanatban a hományból egy férfi alakja bontakozott ki, akinek a sapkája mélyen a szemére volt lúzva. Az ismeretlen a kocsi után futott és revolveréből egymásután öt lövést adott le Erdeljanovra. Az egyik lövés a lovat találta, Erdeljanovéknak nem történt semmi bajuk. Azonnal a csendőrségre mentek és úgy Erdeljanov Milos, mint a fia kijelentették, hogy az uralkodó féltomány ellenére is ezuttal határozottan felismerték támadójukban Uzbrdov Jovánt, akit erre a csendőrség le is tartóztatott.

Uzbrdov Jován bűnügyét most tárgyalta a becskerei törvényszék. A vádlottat az ügyészség szándékos emberölés büntetésének kísérletével, tiltott fegyverviseléssel és a ló lövése miatt idegen-vagyon rongálásával vádolta. A vádlott a tettet tagadta. Kijelentette, hogy semmi oka sem volt arra, hogy a két embert megölje, hiszen azokkal a legjobb viszonyban él és nem tudja megérteni, miért gyanúsítják őt most már harmadizban a támadással. Azt hiszi, hogy Gyurgyevics őrmester, aki neki régi haragosa, tereli őrá szándékosan a gyanút.

Erdeljanov Milos és Erdeljanov Radivoj egyöntetűen előadják, hogy a támadásban határozottan felismerték Uzbrdov Jovánt. Igaz, hogy még csak alig pir-kadt, félhomány volt, a sapkája erősen a szemébe volt lúzva, de mivel a kocsi-hoz egészen közel jött, alig 3-4 lépésnyire, ök határozottan ráismertek a vád-lottra.

Milyen viszonyban éltek maguk a vád-lottal? — kérdezte Bunics elnök.

— Nagyon jól éltünk, gyakran járt hozzánk vendégségbe is.

— Akkor mi okból akarta magukat megölni?

— Azt el se tudjuk képzelni.

Trifunac Bozsidar vezető államügyész vádbeszéde és dr. Winter Lajos védő vádbeszéde után a törvényszék meghoz-ta ítéletét, amely szerint Uzbrdov Jovánt a vád alól felmenti, mert a két tanu val-lomását nem lehet határozott bizonyítéknak elfogadni, mert sötétben, szemre-huzott sapkával nem ismerhették fel ha-tározottan támadójukat. Az ítélet jog-erős.

Rádíamatörök, önépítők, diákok!

A legújabb „Blaupunkt“ háromlángpás rádió-készülékhez való építőszekrény (Baukasten) háromnegyedrészét már összeépítve, faszekrényvel, zsinórzattal, anyaggal kompletten, az utolsó csavarig és 3 darab PHILIPS-lángpával együtt csak 703.— dinár!

Minden laikus, minden 10 éves diák befejezheti és készíthet magának ebből egy értékes, jó rádiót!

Összes „Blaupunkt“- és „Philips“-gyártmányok gyári lerakata

IDEALWERKE

Berlin SO 33, Coepenickerstrasse 10/a.

BEOGRAD

Balkanska ulica 36.

4760

SUBOTICA

Pašićeva ulica 1.

A japán csapatok megszállták Santungot

A japán főparancsnok hét mértföldnyi zóna átengedését követeli a japán haderőnek. Megkezdődtek a hadműveletek Csinanfuban — Az Egyesült-Államok kormánya ellenzi, a többi nagyhatalom támogatja Japán követeléseit

A kínai nemzeti kormány a Népszövetség sürgős összehívását kérte

Londonból jelentik: A Daily Telegraph pekíngi jelentése szerint

a japán csapatok megszállták a santungi vasútvonalat és a tokiói kormány azt a felszólítást intézte Pekínghez, hogy a vasútvonal mentén hét mérföldnyi kiterjedésű zónát engedjen át Kína a saját jószántából a japán haderőnek.

A helyzet igen kritikus és még komplikáltabbá teszi a helyzetet az, hogy az Egyesült Államok pekíngi követő tiltakozott a japán követelés teljesítése ellen, míg a többi hatalmak diplomáciai képviselői azt támogatják

A japán csapatok Csinanfuban felrobantották a város déli és délnyugati oldalán a kínai védőfalat, hogy a helyör-

ségi csapatokat és a kínai hadseregek a városban állomásozó csapatait megadásra kényszerítsék. Így

Csinanfuban már megkezdődtek a hadműveletek,

amelyek a várostól északra is folynak, ahol a japánok felrobbantották a Sárga folyó vasúti hídját.

Mint Genfből jelentik,

a Népszövetség főtitkári hivatala péntek délelőtt Nankingből táviratot kapott, amelyben a Nankingban székelő kínai kormány a népszövetségi tanács sürgős összehívását kéri.

A távirat a következőképen szól:

Bátrak vagyunk az Önök figyelmét felhívni arra a körülményre, hogy

Japán brutális módon megsértette

Kína területi integritását és politikai

függetlenségét

és a békét komolyan veszélyezteté az a támadás, amit Japán Kínában elkövetett. Kérjük, a Népszövetség alkotmánya értelmében, a tanácsot sürgősen összehívni és egyben azt is kérjük, hogy ugyan-csak sürgősen

a Népszövetség szólítsa fel Japánt az ellenségeskedések megszüntetése és rendelve el, hogy a japán kormány visszahívja csapatait Santung tartományból.

Ami az ügy végleges szabályozását illeti, a nemzeti kormány tudatában van annak, hogy az ő részén van az igazság és a jog. A nemzeti kormány kész minden méltányos megegyezésre, tehát elfogadja a nemzetközi vizsgálat elrendelést, vagy döntőbírság ítéletét is.

A gyulafehérvári kongresszus kudarca megerősítette a Bratianu-kormányt

A román régenstanács nem fogadja Maniut — Mindenfajta agitációt és gyűlést betiltottak Romániában — Károly herceg érdekes nyilatkozata szerencsétlen családi életéről

A román ex-trónörökös Olaszországban akar letelepedni

Bukarestből jelentik: A román politikai élet központja most már újra Bukarest. A nemzeti parasztpárt klubhelyiségei esténként zsúfolva vannak, itt vannak Maniu, Popovici, a megbékült Mihalahe és a parasztpárt többi vezetői. Megérkezett Bukarestbe Tatarescu belügyi államtitkár is Nagyenyedről, aki a gyulafehérvári kongresszus idején sakkban tartotta Maniu táborát. Tatarescu megérkezése után órákon át részletes jelentést tett Bratianu miniszterelnöknek.

Maniut Bukarestben bukott embernek tartják és a kormány a leghatározottabban cáfolja, hogy a régenstanács kihallgatáson fogadja Maniut.

Minden jel arra vall, hogy a gyulafehérvári parasztkongresszus kudarca következtében

a Bratianu-kormány pozíciója megerősödött.

A régenstanács igen érdekes közleményt adott ki, amely szerint a régenstanács tagjai vasárnap részt vesznek a temesvári Nemzeti Színház felavatásán majd meglátogatják a resciai műveket A közlemény szerint

a régenstanács hozzájárult ahhoz, hogy Mihály király és anyja, Heléna hercegnő tiszteletére nagyarányú ünnepségeket rendezzenek és hogy a kormány mindenféle agitációt bár-

milyen formában is megtiltson és gyűléseket se engedélyezzen.

Nyilvánvaló tehát, hogy amikor a világsajtó Károly volt trónörökös londoni akciójáról ír, ugyanakkor a régenstanács a kiskoru Mihály királyt és Károly hercegtől elszakadt édesanyját ünnepele. Fel-tűnő, hogy a közlemény egy szóval sem emlékezik meg a gyulafehérvári kongresszusról.

Károly herceg megbetegedett és hétfőig haladékot kapott az Angliából való távozásra

Londonból jelentik: Az angol kormány Károly herceg angliai tartózkodásának határidejét hétfőig meghosszabbította, mert a volt trónörökös állítólag influenzában megbetegedett és az ágyat őrzi.

Nem lehet tudni, hogy a herceg csakugyan beteg-e, vagy csak azért fektet ágyba, hogy kicsikarja a belügyminiszteriumtól kiutasításának elhalasztását. Kezelőorvosa az újságírók előtt megtagadta minden felvilágosítást.

Károly herceg még megbetegedése előtt nyilatkozott az újságíróknak és bõven feltárta előtti családi életét.

Az extrónörökös minden köntörfalás nélkül elmondta, hogy boldogtalan családi élete kergette romlásba.

Hiába, ha a házasság nem sikerül — mondotta a volt trónörökös — akkor semmi sem sikerül. Engem olyan házasságba kényszerítettek, ami szívem és eszem ellen volt.

Soha egy pillanatig sem éreztem boldognak magamat családom körében.

A hercegnek ökölbe szorult a keze, amikor rágalmazóiról beszélt.

— Ezek a gazok — mondotta Károly herceg — nem ismernek kegyelmet.

Nincsen olyan ostor, amellyel végig ne vágtak volna rajtam. Először azt kísérelteték rólam, hogy alkoholista vagyok; azután azt mondották, hogy kábítószerrel élek. Később kitalálták, hogy degenerált vagyok, majd rámfogták, hogy nincsen akaratom és egy asszony forgatott ujjai körül.

Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy milyen lesz Lupescu asszony helyzete akkor, ha Károly herceg elfoglalja a román trónt, a volt trónörökös lemondóan int.

— Ugyan kérem — mondta — fiol vagyunk attól? Az a legkevesebb, hogy mi lesz Lupescunéval. Különbös ez magánügy. Mert hiszen a világot nem érdeklik Lupescuné dolgai.

Nyilatkozata végén

Károly herceg hangsúlyozta, hogy ő az egyetlen ember, aki Romániát

meg tudja menteni mostani válságos helyzetéből,

közvetlenül készöbön álló terveiről azonban nem nyilatkozott.

Károly herceg az olasz kormánytól kért letelepedési engedélyt

Milánóból jelentik: A lapok közlik, hogy

Károly volt román trónörökös táviratot intézett az olasz belügyminisztériumhoz és engedélyt kért, hogy egyelőre az olasz Rivierán tartózkodhassék,

miután úgy értesült, hogy a belga kormány nem szívesen látná Brüsszelben.

Károly herceg egyben forma szerinti kötelezettséget vállal arra, hogy olasz földön nem fog a román kormány ellen semmiféle akciót folytatni,

annál kevésbbé, mert rosszalja a román nemzeti parasztpárt mozgalmát.

Francia repülőgép balesete a zagrebi repülőtéren

Pelletier d'Oisy oceánrepülőt pénteken Zagrebba várták, de a rossz idő miatt Olaszországban le kellett szállnia

Zagreből jelentik: Pénteken délelőtt Zagrebba érkezett egy Fahrman—Góliát típusú francia utasszállító repülőgép, amely mikor a polgári repülőtéren le akart szállni, a jelzések félreértése folytán olyan terepre tévedt, ahol a nagy esőzések miatt süppedős a talaj. A gép kerekai mélyen besüppedtek a talajba és propellerei eltörttek, de a pilóta, valamint az utasok épségben maradtak. A francia utasszállító gépet Bukarestbe szánták a román kormány megrendeléseire, hogy Romániában belföldi forgalmat bonyolítson le. A javítási munkálatok miatt a repülőgép csak szombaton folytathatja utját Bukarest felé.

A pénteki napra várták Pelletier d'Oisy, a híres francia oceánrepülő Zagrebba érkezését is. A Csendes-oceán átrepülése csütörtökön indult Párisból utjára, amelynek végcélja Japán. Pénteken nem érkezett még meg Zagrebba és azt hiszik, hogy a rossz idő miatt kénytelen volt valamelyik olasz repülőtéren leszállni.

Klepetár alibije

Felvonulnak a mentőtanuk a Vörösmarty-gyilkosság egyik vádlottja mellett

Prágából jelentik: Vörösmarty Margit gyilkosainak bünpörében a bíróság pénteken Mrkvička ujságit, a Lidové Noviny munkatársát hallgatta ki tanúként, akit a védelem idéztetett be, hogy velez igazolja Klepetár János dr. alibijét. Klepetár ugyanis azt állította, hogy ő egy táncosnő és Mrkvička társaságában azon a napon, amikor a Csorba-tónál Vörösmarty Margitot meggyilkolták, vagyis július tizenhatodikán este egy prágai moziban volt. A tanu vallomásaiban előadta, hogy emlékszik rá, hogy július másodikon felében Klepetárral és Kavarova kisasszonnyal elment megnézni a Kobra című Valentino filmet, a pontos dátumra azonban nem mer megesküdni, csak azt tudja, hogy amikor a moziban voltak, először vagy utoljára játszották a filmet.

A bíróság megállapította, hogy a filmet július tizenhatodikától tizenkilencedikéig játszották és a bíróság nem tartja valószínűnek, hogy Klepetár tizenhatodikán lett volna a moziban. Most szólasra emelkedett Klepetár:

— Amikor alibimat összeállítottam, nagy gondal jártam el, ami nem is csoda, mert hiszen a fejemmel játszom. Egész bizonyosan tudom, hogy július tizenhatodikán este Prágában, moziban voltam.

Ezután sor került volna a legfontosabb alibi-tanuk, Kavarova táncosnőnek a kihallgatására, akinek a megeskütése ellen az ügyész már előre tiltakozott, mondván, hogy a táncosnő mind a három vádlottal benső viszonyban volt, tehát nem lehet elfogulatlan. A bíróság mégis úgy határozott, hogy a tanu megesküti és kihallgatását szombatira halasztotta.

Rajics Svetislav elégtételt kapott az ellene indított támadásokért

A saját kérésére lefolytatott fegyelmi vizsgálat teljes mértékben igazolta a beogradi főispánt

Beogradból jelentik: Korosec Antun belügyminiszter május tizenegyedikét kelettel 974/1928. szám alatt a következő bizonylatot adta ki:

»Rajics Svetislav beogradi tartományi főispán ellen saját kérelmére fegyelmi vizsgálat indult. A vizsgálatot Matics György belügyminiszteri inspektor hajította végre és Beeskereken és a többi helyeken folytatta le. Szavahihe-

tő tanuvallomások és okmányok alapján megállapította, hogy Rajics Svetislav mint baranyai alispán és főispán, mint bácskai alispán és főispán és mint a belügyminisztérium BBB. osztályának vezetője nemzeti szempontból teljes kifogástalan magatartást tanusított és az inspektor nem talált semmit, ami miatti a fegyelmi bíróságnál vádat kellene emelni ellene.

Ismét elutasította a vádíanács Fekete Dénes szabadlábra helyezési kérelmét

A vizsgálati fogságban levő vezetőségi tagok közül csak Aradszki Ridát helyezték szabadlábra betegség címén

A szubotikai törvényszék váditanácsa pénteken ismét foglalkozott az Első Jugoszláv Temetkezési Egylet letartóztatott vezetőségi tagjainak ügyével, miután Fekete Dénes és három társa újabb kérvényt nyújtottak be szabadlábra helyezésük érdekében.

Makszimovics Svetislav vezető-ügyész utasítására — mint ismeretes — körülbelül két hónappal ezelőtt tartóztatták le Fekete Dénes szubotikai temetkezési vállalkozót, Pandzics Sztipán nyugalmazott igazgatótanítót, valamint Baeslia Balázs és Aradszki Ráda kereskedősegedeket, akiket az ügyészség az Első Jugoszláv Temetkezési Egylet ügyvezetése körül elkövetett visszaélésekkel vádol. A vizsgálóbíró kihallgatásuk után szabadlábra helyezte Fekete Dénest és három társát, azonban az ügyész a vizsgálóbíró határozata ellen a váditanácshoz felebbezett, amely megváltoztatva a vizsgálóbíró döntését, a letartóztatottak további fogvatartását rendelte el. Azóta az ügy a noviszadi felebbezési bíróság váditanácsát is foglalkoztatta, amely az elsőfokú bíróság váditanácsának határozatát szintén helybenhagyta.

Csütörtökön azután Fekete Dénes jogi képviselője, Mladinovic Szlobodan a szubotikai törvényszék váditanácsához újabb kérvényt nyújtott be, amelyben Fekete Dénesnek és három társának sza-

badlábra helyezését azzal az indokolással kérte, hogy valamennyi gyanúsított kihallgatása befejeződött és így semmi ok sincs további fogvatartásukra, annál is inkább, mert szökés veszélye sem fegyelmezhető. A váditanács dr. Vasziljevics Ljuba elnöklele alatt pénteken délelőtt tartott ülést, amelyen Fekete Dénes, Pandzics Sztipán és Baeslia Balázs szabadlábra helyezés iránti kérését ismét elutasította, míg Aradszki Ridát betegség címén szabadlábra helyezte.

Aradszki pénteken délelőtt már el is hagyta a fogságot, míg a többiek most már minden valószínűség szerint a fővárosi vizsgálóbíró fogságban maradnak.

Ugyancsak pénteken foglalkozott a váditanács a temetkezési egylet vezetőinek vagyonára elrendelt büntügyi zárlat ügyével is, miután Sibalics Illés, az egylet volt vezetőségi tagja, akinek vagyonára szintén kiterjesztették a büntügyi zárlatot, a vizsgálóbíró határozata ellen felvolgammással élt a váditanácshoz.

A váditanács a vizsgálóbírónak ezt a határozatát megsemmisítette és Sibalics vagyonát feloldotta a büntügyi zárlat alól, azzal az indokolással, hogy Sibalics, mint a vizsgálat során kiderült, nem állt semmiféle kapcsolatban az Első Jugoszláv Temetkezési Egyesülettel és annak ügyeivel.

A szubotikai zsebmetsző R.-T. rosszul sikerült premierje

Az első napon leleplezett a rendőrség egy ujonnan alakult zsebmetsző társaságot

A szubotikai rendőrség pénteken délelőtt izgalmas hajszá után elfogott egy régóta keresett veszedelmes zsebtolvajt, aki Szuboticán és a vidéken a zsebmetszések egész sorozatát követte el.

Pénteken délelőtt a huszácokon két zsebmetszés történt: az egyik károsultól ezer dinárt, a másiktól csupán fontos okmányokat vitt el a tolvaj. Nem sokkal később az ócskapiacra egy asszonytól harminc dinárt tartalmazó pénztárcát, egy másik asszonytól száz dinárt lopott el a zsebmetsző. A meglőtt emberek közül kettő azonnal jelentést tett a rendőrségnek a lopásról és elmondották, hogy látták egy jól öltözött asszonyt, aki körülöttük settenkedett. A gyanu rögtön egy Lakatos Anna nevű zsebtolvajnőre irányult, akit hónapok óta köröz a rendőrség. A tolvaj asszony fényképét azonnal lehozták a rendőrségi nyilvántartóból és egy detektívcsoport elindult a városba, hogy a veszedelmes tolvajt elfogják. A detektívek külön indultak el és megszállták az összes piacokat, mert bizonyosra vették, hogy a zsebtolvaj felbátorodva az első sikereken, tovább fog garázdálkodni. Tíz óra tájban a Strossmayerova-uccai zöldségszácsra egy hivatalnok fellesége észrevette, hogy táskájából, melyet maga mellé helyezett a földre, eltűnt a pénztárcája. Az uriaszony kizáráni kezdett és rámutatott egy hozzá

közeli álló asszonyra, aki futni kezdett a posta felé. Többen üldözöbe vették a menekülő nőt, aki a tanitónőképző mellett uccába befordult és meglehetősen egérutat nyert. Értesítették a rendőrséget, aki üldözni kezdte a tolvajt. Az asszony közben beszaladt egy házba és az udvaron eldobjalta a lopott tárgyakat a mintha mi sem történt volna, elindult a uccán. Közben utolérte a rendőr, aki felszólította, hogy kövesse a rendőrségre. Az asszony méltatlankodva mondotta:

— »Hogy mer maga egy tisztességes asszonyt melesztelni. Hagyjon békén, mert meggyűlök velem a baj!»

A rendőrt az erélyes hang és a nő rendes öltözeté egészen megtévesztette és már tovább akart szaladni abban a hiedelemben, hogy tévedett, amikor a helyszíntre érkezett a meglőpött uriaszony, aki határozottan állította, hogy ez az asszony a tolvaj. Az erélyesen tiltakozó asszonyt a rendőr felvitte a rendőrkapitányságra, ahol rövidesen megállapították a személyazonosságát. Kiderült, hogy Lakatos Anna a neve és zsebtolvajlásért régóta keresi a rendőrség. Lakatos Anna tagadta a lopásokat és sirva kérte a rendőrkapitányt, hogy kutasdja ki. Alig negyedóra múlva felhozták a rendőrségre az eldobjált tárgyakat, melyeket az egyik ház udvarán talált meg a tulajdonos. Lakatos Anna

ekkor megtört és bevallotta, hogy két társával bandát szerveztek és pénteken kezdték meg működésüket, de már az első napon poruljártak.

A zsebtolvaj asszonyt letartóztatták, két társát, akiket Lakatos Anna megnevezett, keresi a rendőrség.

A szubotikai nőpárt tiltakozik a tanitónők házasságának megnehezítése ellen

Vasárnap ünnepli a Nők Pártja egy éves fennállását

A nők pártjának szubotikai szervezete pénteken délután megtartott értekezletén foglalkozott a készülő közoktatásügyi törvény 90. szakaszának sérelmes intézkedésével, amely szerint a tanitónők csak tanítóhoz mehetnek feleségül, különben házasság esetén elveszítik állásukat. A pártszervezet határozati javaslatot fogadott el, amelyben kimondja, hogy tiltakozik az igazságtalan intézkedés ellen. Ezenkívül elhatározta az értekezlet, hogy a nők pártja egy éves fennállásának megünneplésére vasárnap délután öt órakor a Nemzeti-szálló földszinti termében ünnepi összejövetelt tart, amelyre meghívják a tagokat és mindazokat, akik a feminista eszmékkel rokonszenveznek. Az összejövetel alkalmával előadás, vita és zenészek lesznek.

A csóka vasuti katasztrófaért senkit sem terhel felelősség

A szerencsétlenség a rosszul működő régi típusú váltó idején történt

Szentáról jelentik: Csóka állomáson, mint ismeretes, május 3-án borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. A Csóka s Novakanizsa között közlekedő vicinális a csóka állomást elhagyva a rosszul működő váltókészülék miatt kisiklott és több személykocsit felborult. A szerencsétlenségnek négy halálos és több könnyűebben és súlyosabban sérült áldozata lett. A katasztrófa színhelyén megjelent dr. Morkovita államügyész is. A helyszíni szemle és a tanukihallgatások után a négyes számú váltó örök, Pál Jánost beidézték a kikindai törvényszékhez, ahol a vizsgálóbíró a napokban hallgatta ki. A kihallgatás után Pál János ellen az eljárást megszüntették, mert bebizonyosodott, hogy a váltóór nem felelős a katasztrófaért.

Pál János váltóór elmondotta, hogy 1926. és 1927. években Vászics Szima volt a váltóór, akitől ő nem régen vette át a négyes számú váltó kezelését. Vászics és Pál János is többször tettek jelentést a csóka állomás főnököknek és a pályafelügyelőnek, hogy a gondjaikra bízott váltó rosszul működik. A váltókészülék jól zárt ugyan, de ha 375-ös típusú mozdonyok mentek rajta keresztül, melyek súlyosabbak más gépeknél, akkor a futókeréktől kapott oldalnyomástól a váltósin három-négy centiméterre kicsapódott a stabil sintonál. Ezt a kicsapódást — amely a katasztrófát is előidézte — speciális, úgynevezett »Motta-zárrel« lehetett volna megakadályozni, de a váltón nem volt ilyen zár. A váltóörök jelentéseire az állomásfőnökség többször megjavíttatta a váltót, de tökéletesen nem lehetett rendbehozni.

A kikindai ügyész Pál János kihallgatásával a vizsgálatot befejezte és megállapította, hogy a katasztrófaért senkit se terhel felelősség, mert azt a kellően fel nem szerelt, régi típusú váltó idézte elő.

Hogyan lett a romantikus zsidó költőből Anglia legtalalmasabb embere?

Andre Maurois

DISRAELI ÉLETE

című könyvét mindenkinek el kell olvasni

Ára 80 dinár

Megrendelet

a Minerva r. t. könyvkiadójában

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik a megboldogult férjem, illetve épesapánk: **Czakó Antal** temetésén részvételükkel nagy fájalmunkát enyhítették. Különös köszönetünket fejezzük ki a „Zorka” gyár tisztviselőkarának és a megboldogult munkatársainak azért a nagy figyelmességért és áldozatkészségért, amellyel iránta való szeretetüknek és megbecsülésüknek kifejezést adtak.

Subotica, 1928 május 11.

Özv. Czakó Antalné
és gyermekei

Körülbelül 30 0 darab, minden-
n műrészlettel együtt alkalmas,
különösen jókában levő lyuk-
mentes, használható

zsák

gabona-
paraszt-
korpás és
krumplis

Ár: 80 dinár (10 kg-ért)

Paprika Spitzer és mászeres-csarnok-
ban, Subotica, Zri Jski trg 4. szám

Benz-gépész

ki húzamosabb ideig Benz-féle
1. gyöbbs kompresszor nélküli
motoroknál alkalmazásba való,
azonnali belépésre
állást keres

Vállalok nagy javításokat, sze-
reléseket, stb. Megkeresési a-
d: Tisza vidék szerkesztőség,
Staribecz c. mre kár 492

ORVOSOK
F. GYELMEBÉ!
Friss töltésű

karlsbadi víz

érkeztet, javulva gyomor- és
bélbajoknál, Diabeteznél és
elzsirosodásnál

SUGÁR MANÓ
Tel. 47 Subotica Tel. 47

Pékkemencék

építését, 38 éves praksissal,
garancia mellett. Jugoszlávia
egyetlen duplakemence építője

Jovanović Mihály Novisad
Štikina ulica 7. 4836
Ügyetlen a névre (nem Hajdu)

Utazók és átlutazók
figyelmébe!

Keresse fel modernül berende-
zett **penziómat**, ahol
napi **55** dinárért étlap
szerint ellátást és tiszta
szobát kap

Hotel Mayland
St.-Bčes, Vas útca

Legmodernebb
szobafestést
a legolcsóbban csakis
FARKAS J.
készít

Subotica, Vil. Jugovičeva
utca 48 2630

99%
Montecini olasz kékkő
1-a Majunga rafija
Zöldpor
Légyirtógács
Aloe
a legolcsóbban kapható
nagyban is Nojse: Géza
c. gnél, Subotica. 4413

Hölgy-
fodrász

Legszébben
Legjobban
Legolcsóbban

Egyszeri kiszolgálás
8 dinár,
bérlet (10 szám) 60 din.

Huszák Pál
uri és női fodrász
Aleksandrova ul. 15
Proceseh-palota
(a vasutól két perc)

Alulírott zárgondnok közírré teszem, hogy a szombori kir. járásbíróóság, mint telek-könyvi hatóság 3374/1928 számú végzése foly-tán nyilvános árverésen bérbeadom a szombori 10450 sz. betétben felvett körülbelül 8 hold szántóföldet a folyó gazdasági évre.

Az árverés f. é. május hó 15-én (kedden) délelőtt 11 órakor tartatik meg dr. Müller Já-nos ügyvéd irodájában Szomborban.

A béretre vonatkozó bővebbi részletek fentnevezett irodában a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Szombor, 1928. május 10.
Rezsny Béla, zárgondnok.

Gőzmalom elárverezése Bácska-Topolán

A Francia Szerb Bank beogradi igazgatóságának kérelmére a bácska-topolai járásbíróóság, mint hivata-los közei nyílt árverezés útján május hó 14-én hi-vatalos helyiségében (6. sz. terem) eladja a csődben lévő Beogradska Produktna Banka tulajdonát képe-ző »Patria« gőzmalmot (24 órás őrlőképessége 7 va-gon liszt és 2 vagon kukorica.)

A fentemlített gőzmalom öteemeletes épületén és a hozzátartozó legújabb és legökéletesebb gépeim ki-vül (a gőzgép 450 HP Lanz-védjegyű) árverésre ke-rülnek még a hozzátartozó összes melléképületek és pedig: egy kéteemeletes épület, amelyben egy kuko-ricaőrlésre szolgáló kisebb malom van felszerelve, továbbá gépműhely, nagy raktár, melyben elhelyez-hető 100 vagon termény, egy külön ház 12 szobával, mely hivatali vagy lakóhelyiségeknek használható fel, ezenkívül egy nagy lóistálló és kocsisféster.

Árlejtséi összeg 3.500.000 dinár. Az árverésen résztvevőknek 10%-ot kell készpénzben vagy érték-papirokban betétbe helyezni. Az árverésre kerülő épületek és tárgyak szabadon megtekinthetők a vég-rehajtás kezdetéig. Közelebbi értesítéssel szolgál a Beogradban lévő Francia Szerb Bank személyesen vagy írásban. 4735

LION
The LION SPARK PLUG Mfg Co

Gyertyák
bármely rendszerű amerikai és
európai kocsihoz!

Különleges gyertyák

sport- és versenyauto-, mo-or-
bicikli- és repülőgépmo-orok-
hoz — Váaszlőgyertyák: „Mica”
szigeteléssel. Belga, görög, hol-
land, olasz, svájci és más katonai
légújítási parancsnokságok és
magán légforgalmi társaságok
szállítói. Minden csomagon jót-
állás, hogy a gyertya hibátlan.

Jugoszláviai vezérképviselet:
Z. A. FISCHER
ZAGREB,
Mažuraničev trg br. 14
Árjegyzék és prospektus
— kívánatra — ingyen 4706

A bolgouáz leghívesebb alapja: a jövőről való gondoskodás!

Minden embernek kötelessége övéi és jégsegere öamagáról gondoskodni!

Biztosítsa tehát magát a

»DUNAV«

biztosító részvénytársaság suboticai főügynök-
ségénél, ahol a legújabb rendszerű

takarékpersely-biztosítás köthető

Belfizet hetenként 10 dinárt és ezért kifizet a
társaság:

megölés esetén : 10.000 dinárt
halál esetén : 10.000 dinárt
ba eseti halál esetén 20.000 dinárt
rokkantság esetén 10.000 dinárt

**Az első havi részlet befizetése a bi-
tosított teljes összeg felvételére jogosít**

A „DUNAV” életbiztosítási kötvényei a hadügyminiszterium 3610 sz ren-
delete értelmében házassági óvadékként elismertnek
Felvételi korhatár 60 év! 3464 Orvosi vizsgálat kötelező!

CHRYSLER

**AUTÓ, MELYET AZ
EGÉSZ VILÁG ISMER!**

CHRYSLER 80 az összes típusok
közül a legkiválóbb! Hat-hengeres
motor, 80 mérföld óránként.

CHRYSLER 72 Gyorsabb, erőtel-
jesebb és nagyobb kocsi még a híres
Chrysler 70-nél is, hat-hengeres
motor, 72 mérföld óránként.

CHRYSLER 62 az összes hathen-
geresek között a legolcsóbb, 62
méröld óránként.

CHRYSLER 52 előkelő nagy kocsi
mindenki részére! 52 mérföld
óránként.

Nézze meg a Chrysler modelleket
képviselőtünk mintaszalonjában. Koc-
sik minden típusban és minden árban
raktáron vannak. Tegyen egy pró-
bautat bármelyik kocsin vételkötele-
zettség nélkül.

**4 NAGY VÁLASZTÉK AZ
ÖSSZES TYPUSOKBAN**

VEZERKÉPVISELŐ JUGOSZLAVIA RÉSZERE: W. H. SMYTH, BEOGRAD.
KÉPVISELŐ: VRŠAC—ADLER ISTVAN, SUBOTICA—
WEIGAND & CO. SOMBOR—SZILARD ALBERT, DIPL. ING. BAČKA PALANKA—
LÖBL SAMUEL ES FIA.
Chrysler Sales Corporation, Detroit, U.S.A.

80 lóerős, fatüzelésű szívógázmotorhoz keres malomcég
szorgalmas és energikus
főgépezt

Elsőrendű szakerek tegyenek ajánlatot az eddigi működés,
valamint egyéb körülmények és fizetési igény megjelölésé-
vel. Leveleket „Malom-főgépezés” jellegével a kiadóhivatal
továbbít

4701

P. & C. HABIG és PANIZZA kapok, valamint L.B.O. uri és női harisnyák egyedüli lezarkata csak **VUKOVICS GERŐ** cégnél Subotica, hol a legszebb és legizléeseseb-
uri divatcikkek kaphatók. — Szolid árak, pontos kiszolgálás

Somborban
ha élvezettel akar sört inni
menjen
Fischer Jani
(Matzitz-féle) vendéglőjébe,
hol naponta frisscsapolású
„Zagrebi“ világos és barna
söröket kap!

Az ízületi reuma teljesen megszűnt!

Részletesen írnak erről azok a hálás volt betegek,
akik a

„GYRODAL“ természetes gyógyszer
használták, amely kizárólag a Lika keleti részén
levő Plješevica körüli
tengeri iszapmaradványban található.

Ez az egyetlen természetes gyógyszer, amely
orvosilag is meg van vizsgálva és kipróbálva és
amelynek rendkívül hatásáról a leghihetlenebb
véleményt adtak az orvosok. Részletes leírást és
köszönőlevelek másolatát ingyen küldjük bárkinék.
**Ličko Rudarsko Udruženje Zagreb,
Kraljice Marije 23**

Uvegje 30.— dinár
a gyógyszertárakban

(Postán szállítva 36 din.)

TÓKÉ
Épület-, bútór-
és portál-
asztalos
Palmotićevo ul. 20.
Parkett rak'ár.

Ímentesek és
vendéglősök
figyelmébe!
Egy alig használt nagy
jégszekrény eladó
Sugar Manó
Subotica Telefon 47

Allandó existenciát
magas fizetést és jutalmat
bizosítunk jobb megjelenésű
uraknak és hölgyeknek, a
kik ami értékpapírok rész elítél-
ésre való eladását vezetik. A k
jelenlegi képviselőikkel ním-
es-nek megéledve, fordulj
nak személyesen vagy levélben
a következő címre: **Reprezent-**
ant G. Simon Novi Vrbas, Pa-
šićeva ul. 99. 4745

Mezői egerek
kírhathatók
ARVICIN-nel
Fél kg-os csomag egy hold ter-
ületre 28 dinár. Készíti és
szétküldi **BIOKÉMIA, Zigréb**
Hatzova 25. 323

Olesó
tüzifa
Kiárusítás miatt 100 kg
vágott fa házhoz szál-
lítva
25.— dinár
1000 k r.-on felüli ren-
delésnél 50 kg gyújtó-
fát ingyen adok. —
Egyben értesítem a m.
t. közön-éget, hogy ju-
nius 15-től fátelapemet
Senčanski put 83. sz.
alá helyeztem át. (Ha-
risnyagyár mellett)

Kiadó
Junius 1-től
Nov sadon,
az Örmény-pa-
lotában, **Kralja Aleksandra**
15 alatt
két nagy
üzlethelyiség
1. A földszinten. 2. Pince-
helyiség irodával és a ker-
ben nagy rak'tárral. Közé-
lelbi megtudható a házi-
laidonostól

— Mester...! Nézd könnyeimet és kegyelmezz
nekem, akkor őszig biztosítva van életem...
— Nincs kegyelem! mert a
Hirt Pali bácsi vendéglőben
Szombaton, a hó 12.-én lesz a szezonban az utolsó
disznótörös vacsora,
ahol kchurma, hurka, kolbász és
cigánypecsenyének leszel elkészítve;
mindez fejneként csak
15 dinárba kerül
és frissen csapott sör, elsőndű bo-
rok mellett fogyasztanak el.

Az utolsó nótádat pedig Rácz Pista muzsikálja el

Jól bevezetett biztosító-társaság a Vojvodina és Se-
rémség részére ügyes és szorgalmas
utazókat és képviselőket
nagyon kedvező feltételek mellett azonnalra keres-
Részletes ajánlatok e díjtel leírásával, referenciákkal „B ztosító
utazó” jellegre a Bácsmegevi noviszadi kiadóba küldendő.

Komlózsinég
Közözsínég minden vastagságban, nyerges fonál,
teherlött és s ínes zsinórok, kentertoná és ornák,
háló, tömlő, tornó és cipőfonál, lenpótlonál, stb.
Manifaktó üz-sínég, S zínésínég, kvadrát- és kerek kőél,
Lő- és ágyú arók, lissz- és egyéb ósian.
Jakob Kraus, Zagreb
Kraljeva ul. 11. gyári leírattal, Kumić és a br j 3

Mielőtt építkezéshez mész-,
cement-, gipsz-, oltottmész-, fedőlemez- vagy más épít-
kezési anyagokban, vajontételben vagy kisebb mennyi-
ségben szükségletét beszerezze, kérjen ajánlatot
Sipos Sándor mésztermelő
SUBOTICA, I. Sopotka (Gombkötő) ul. 6. Telefon 308 és 867

Heiduska Mariska
női kapaszalójában, Subotica, eredeti
párisi modell-kalapok
leszállított áron kaphatók

Nyilvános eladás
F. é. május 13-án 9 órakor
eladásra kerül
a noviszadi cukorgyárban —
6 pár igazsló
50 birka és bárány
egyszer mosott gyabju és különféle gazdasági eszközök

LEGFINOMABB FRANCIA TÁBLAOLAJ
ZÖLD KERESZT **„CROIX VERTE“**
KÜLÖNLEGESSÉG
SALÁTÁKHOZ
MAJONNÉZEKHEZ
FŐZÉSRE
ÉS SÜTÉSRE
S. H. S. VEZÉRKÉPVISELET
IGNACE FLECHÉ & CO. BEOGRAD

FIGYELEM!
Ha épít, csak oltított, jó minőségű
BEOCSINI
portland cementet használjon. Kapható:
RÉVAI ADOLF-nál Subotica,
Sopotka 2. Telefon 551 1941

Wir suchen einen tüchtigen
Bürobeamten
für deutsch-serbische Korrespondenz, wel-
cher auch in anderen Büroarbeiten einge-
führt und flotter Maschinenschreiber ist. —
Herren die der deutsch-serbischen Sprache
in Wort und Schrift vollkommen mächtig
sind, wollen ihre Offerte mit Angabe der
Referenzen, Familienverhältnisse, Schul-
bildung (abgeschlossene Handelsmittelschule
oder Matura Bedingung), bisherige
Tätigkeit und Gehaltsansprüchen an
Uprava Rudnika u Majdan Peku
(Srbja), richten 4789

Mentse meg legszebb ékességét
Haját! De csak valóban megbízható, bevált hajtszereket,
a Csillag Anna-féle hajkenőccsel! A Csillag-téle hajkenőcsöt 50
év óta a világ minden részében milliók és milliók a legjobb
eredményvel használják. Őneik is csak ez így sejtetik. Nagy
tégely ára 60 dinár, a kettős tégely 90 dinár. Ehhez szű-
ség: különleges shampon, 21 f jnosára elé, 25 dinár. Posta-
költség külön. Megrendelést pontosan így címzze:
„AURORA“ Abt. 1. Nov'sad, Že'n'č'ra 47

RIMSKÉ TOPLICE
a jugoszláv Gastein, 370° radioaktív hőforrás.
Közvetlen gyorsvonatösszeköttetés Prágából,
Berlínből, Wienből, Lizsből, G ázból. Gyógyító
csuht, reumát, isiázt, női bajokat, neuralgiát,
különösen sikeres gyógyhatású az ámatlan-
ságnál és tes i gyengeségnél Teljes penzió-
arak: az előszobában 60 dinár, a főszobá-
ban 80 dinár 3617

Valódi
amerikai manilla,
valamint kende kévekötő-, továbbá
gabonás-, lisztes- és korpászsák-,
vizmentes ponyva-, kertli- és tűzoltó-
tömlő- és zsinégáru-szükségletét
legolcsóbban
Weitzenfeld és Társa
cégnél Subotica, I. Cera Dušana uica 1
fedezheti.
Interurban telefon 192
Kérjen ár-ajánlatot! Kérjen ár-ajánlatot!

- Legújabb sport-könyvtár:**
- Mihályi Déne: A motorkerékpár, kötve 62.—
füzve .. 46.—
 - Dr. Mamučich Mihály: Labdarugás .. 32.—
 - Dr. Földessy János: A magyar válogatott
futballisták könyve .. 28.—
 - Breuer B. Armand: A motorcsónak sport,
kötve .. 40.—
füzve .. 30.—
 - Molnár Géza: A kerékpározás kézikönyve
Schlosser Imre: A modern futball .. 28.—
 - Jakobi Rotand: Ping-Pong könyve, sok
képpel .. 24.—
 - Dr. Földessy János: Futball évkönyv
1927-re .. 24.—
 - Vadas Iván: Sportolás, szépség, egézsé-
ség .. 18.—
 - Mihályi Dénes: Az automobil, kötve .. 92.—
füzve .. 76.—

Járműmotorok
folyékony tüzeőszerekkel dolgozó gyors-
járatu automobil-, repülő-, traktor-, csónak-
és kerékpármotorok szerkezete és
kezelése, írta: Jalsoviczky Lajos okl. gé-
pésmérnök-tanár .. 90.—
Fenti könyvek me r nédelhetők
a „Minerva“ r. t. könyvosztályában

